

Riksrevisionen – ändringar i regeringsformen (vilande grundlagsbeslut)

Sammanfattning

I detta betänkande anmäls för slutligt beslut det vilande beslut om de ändringar i regeringsformen och tryckfrihetsförordningen som behövs för att genomföra riksdagens beslut om inrättandet av en myndighet benämnd Riksrevisionen. Utskottet tillstyrker att riksdagen slutligt antar lagförslagen.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning.....	2
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	4
Stiftande av grundlag.....	4
Vilande beslut.....	4
Utskottets överväganden	5
Förslagets innebörd i korthet	5
Utskottets anmälan och yttrande.....	5
Bilaga Regeringens lagförslag.....	6
1. Förslag till lag om ändring i regeringsformen	6
2. Förslag till lag om ändring i tryckfrihetsförordningen.....	8

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Riksrevisionen

Riksdagen antar slutligt bifogade förslag till lag om ändring i regeringsformen och lag om ändring i tryckfrihetsförordningen.

Stockholm den 17 oktober 2002

På konstitutionsutskottets vägnar

Göran Magnusson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Göran Magnusson (s), Barbro Hietala Nordlund (s), Helena Bargholtz (fp), Kenth Högström (s), Ingvar Svensson (kd), Mats Einarsson (v), Mats Berglind (s), Henrik S Järrel (m), Anders Bengtsson (s), Kerstin Lundgren (c), Helene Petersson (s), Billy Gustafsson (s), Gustav Fridolin (mp), Mariam Osman Sherifay (s), Liselott Hagberg (fp), Cecilia Magnusson (m) och Bertil Kjellberg (m).

Redogörelse för ärendet

Stiftande av grundlag

Grundlag stiftas, ändras och upphävs genom två likalydande riksdagsbeslut. Det andra beslutet får inte fattas, förrän det efter det första beslutet har hållits val till riksdagen i hela riket och den nyvalda riksdagen har samlats (8 kap. 15 och 17 §§ regeringsformen).

Konstitutionsutskottet skall till kammaren för slutligt beslut anmäla vilande beslut i ärende angående grundlag eller riksdagsordningen. Till anmälan skall utskottet foga ett yttrande i ärendet (3 kap. 16 § och 4 kap. 8 § riksdagsordningen).

Vilande beslut

Riksdagen beslutade den 12 juni 2002 (prop. 2001/02:73, bet. 2001/02:KU25, prot. 2001/02:123) att som vilande anta de förslag till lag om ändring i regeringsformen och lag om ändring i tryckfrihetsförordningen som finns intagna i bilaga.

Utskottets överväganden

Förslagets innebörd i korthet

Det vilande förslaget till lag om ändring i regeringsformen innebär att förut-sättningar skapas för inrättande av den nya myndighet under riksdagen, Riksrevisionen, som riksdagen beslutat om hösten 2000 (förs. 1999/2000:RS1, bet. 2000/01:KU8, rskr. 2000/01:116–119). Det vilande grundlagsförslaget innebär att Riksrevisionen skall vara en myndighet under riksdagen med uppgift att i enlighet med föreskrifter som meddelas i lag svara för granskning av i huvudsak den verksamhet som bedrivs av staten, att Riksrevisionen skall ledas av tre riksrevisorer, som väljs av riksdagen samt att det vid myndighet-en också skall finnas en styrelse, som utses av riksdagen. Enligt det vilande förslaget beslutar riksrevisorerna självständigt, med beaktande av de bestä-melser som finns i lag, vad som skall granskas. De beslutar också självstän-digt och var för sig hur granskningen skall bedrivas. Förslaget innebär även att det vid myndigheten skall finnas en styrelse som utses av riksdagen. Sty-relsens uppgift är att följa granskningsverksamheten, lämna de förslag och redogörelser till riksdagen som granskningsrapporter och revisionsberättelser ger anledning till samt att besluta om förslag till anslag på statsbudgeten och om årsredovisning för myndigheten. Förslaget innebär också att riksdagen får skilja en riksrevisor från uppdraget endast om denne inte längre uppfyller de krav som gäller för uppdraget eller om riksrevisorn har gjort sig skyldig till allvarlig försummelse.

Det vilande förslaget till lag om ändring i 2 kap. 7 § tryckfrihetsförord-ningen innebär endast att riksdagens revisorer inte längre omnämns i paragra-fen.

Utskottets anmälan och yttrande

Genom detta betänkande anmäler utskottet nu det vilande beslutet till kamma-ren för slutligt beslut. Med hänvisning till vad utskottet anförde vid ärendets första behandling tillstyrker utskottet att riksdagen slutligt antar förslaget till lag om ändring i regeringsformen och förslaget till lag om ändring i tryckfri-hetsförordningen.

BILAGA

Regeringens lagförslag

1. Förslag till lag om ändring i regeringsformen

Härigenom föreskrivs att 12 kap. 7 § regeringsformen¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 kap.

7 §

*Riksdagen väljer revisorer att granska den statliga verksamheten. Riksdagen kan besluta att revisorer-
nas granskning skall omfatta också annan verksamhet. Riksdagen fastställer instruktion för revisorerna.*

Revisorerna får enligt bestämmelser i lag införa handlingar, uppgifter och yttranden som behövs för granskningen.

Närmare bestämmelser om revisorerna finns i riksdagsordningen.

Riksrevisionen är en myndighet under riksdagen med uppgift att granska den verksamhet som bedrivs av staten. Närmare bestämmelser om Riksrevisionen finns i riksdagsordningen och i annan lag. Enligt vad som föreskrivs i sådan lag kan Riksrevisionens granskning avse också annan än statlig verksamhet.

Riksrevisionen leds av tre riksrevisorer, som väljs av riksdagen. Riksrevisorerna beslutar självständigt med beaktande av de bestämmelser som finns i lag, vad som skall granskas. De beslutar självständigt och var för sig hur granskningen skall bedrivas och om slutsatserna av sin granskning.

Vid myndigheten finns också en styrelse, som utses av riksdagen. Styrelsens uppgift är att följa granskningsverksamheten, lämna de förslag och redogörelser till riksdagen som riksrevisorernas granskningsrapporter och revisionsberättelser ger anledning till samt att besluta om förslag till anslag på statsbudgeten och om årsredovisning för myndigheten.

Riksdagen får skilja en riksrevisor från uppdraget endast om riksrevisorn inte längre uppfyller de krav som gäller för uppdraget eller om riksrevisorn har gjort sig skyldig till allvarlig försummelse.

¹ Regeringsformen omtryckt 1998:1437.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2003.
 2. Riksdagen får före ikraftträdandet välja riksrevisor och utse styrelse för Riksrevisionen.
 3. Riksrevisorerna och styrelsen får, i den utsträckning riksdagsstyrelsen bestämmer, före ikraftträdandet vidta de åtgärder som behövs för att Riksrevisionens verksamhet skall kunna påbörjas vid ikraftträdandet.

2. Förslag till lag om ändring i tryckfrihetsförordningen

Häriigenom föreskrivs att 2 kap. 7 § tryckfrihetsförordningen¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

7 §²

Handling anses upprättad hos myndighet, när den har expedierats. Handling som ej har expedierats anses upprättad när det ärende till vilket den hänför sig har slutbehandlats hos myndigheten eller, om handlingen ej hänför sig till visst ärende, när den har justerats av myndigheten eller på annat sätt färdigställts.

I stället för vad som föreskrives i första stycket gäller att handling anses upprättad,

1. diarium, journal samt sådant register eller annan förteckning som föres fortlöpande, när handlingen har färdigställts för anteckning eller införing,

2. dom och annat beslut, som enligt vad därom är föreskrivet skall avkunnas eller expedieras, samt protokoll och annan handling i vad den hänför sig till sådant beslut, när beslutet har avkunnats eller expedierats,

3. annan myndighets protokoll och därmed jämförliga anteckningar, när handlingen har justerats av myndigheten eller på annat sätt färdigställts, dock ej protokoll hos riksdagens utskott, *riksdagens* eller kommuns revisorer eller statliga kommittéer eller hos kommunal myndighet i ärende som denna endast bereder till avgörande.

3. annat myndighets protokoll och därmed jämförliga anteckningar, när handlingen har justerats av myndigheten eller på annat sätt färdigställts, dock ej protokoll hos riksdagens utskott, kommuns revisorer eller statliga kommittéer eller hos kommunal myndighet i ärende som denna endast bereder till avgörande.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2003.

¹ Tryckfrihetsförordningen omtryckt 1998:1438.

² Senaste lydelse 1998:1701.